

CURIREUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR : D. CHEBAPCI

APARE ODATĂ PE
SĂPTĂMÂNĂ

PROPRIETAR : I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an . . . . . 30 Lei
Pe 6 luni . . . . . 16 >
Pe 3 luni . . . . . 8 >

Studentii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă portul

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REPRODUCȚIA INTERZISĂ

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCURESCI

91, — Oheul Dâmboviței — 91.

Vis-à-vis de Palatul Justiției

Un număr vechi 2 Lei

Cine primește două numere consecutive din acest ziar se consideră ca abonat.

S U M A R

Jurisprudența Română :

Inalta Curte de casație, Secția I. *B. Roman cu Ministerul de finanțe.*

Idem, secția II: *Ilie Iordănescu cu A. Achterian.*

Curtea de apel din Craiova, secția I: Ministerul domeniilor cu Ecaterina Ghica și alți

Trib. jud. Ilfov, secția de Notariat: *I. I. Paspati, Banca României, Creditul funciar urban, și alți*, contestații la tabloul de ordinea creditorilor def. I. D. Varveris.

Idem, secția comercială: *Matei Chițu cu Marița Dumitrescu*

Trib. jud. Buzău: *Anton Bărdescu cu Casieria generală Buzău.*

Trib. jud. Vâlcea: *Mari C. Teoharie cu Epitropia Bisericeii Maica Domnului.*

Mișcări în magistratură. — Bibliografi.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE SECȚIA I

Audiența de la 9 Septembrie 1897.

Președenția D-lui AL. GIANNI, Consilier.

B. Roman cu Ministerul de Finanțe

Timbru. — Taxe de înregistrare. — Vânzare. — Autenticitate. — Președintele tribunalului. — Dreptul său de interpretare și clasificare a actului ce i se prezintă spre autentificare. — Dacă poate fi considerat ca contra-venit legii timbrului prin interpretarea și clasificarea ce a dat actului din punctul de vedere al taxei de înregistrare. (Art. 44 și 61 din legea timbrului.)

Președintele tribunalului având dreptul, în cas când este chemat a da autenticitate unui act, să facă clasificarea actului în cea ce privește taxa la care trebuie să fie supus, și prin urmare a interpreta, din această privire, natura juridică a acelu act, nu poate fi considerat că a comis o contravențiune și supus la o pedeapsă pe motiv că dânsul a dat o interpretare eronată actului, întru cât este de principiu c'atunci când legea recunoaște unui funcționar un drept de interpretare, această interpretare ori este suverană, ori este supusă unor căi de reformare, dar nici într'un cas ea nu poate face pe cel ce a dat-o să fie privit c'a comis o contravențiune.

Decisiunea 304/97. Casată fără trimitere decisiunea Curții de apel din Craiova, s. I No. 136/96,

dată în procesul dintre B. Roman și Ministerul de Finanțe.

S'a citit raportul facut în cauză de d-l consilier D. Cuculi ;

S'a ascultat: d-l M. D. Kornea avocatul recurentului B. Roman, în dezvoltarea motivelor de casare, și d-l D. Carp, avocatul Ministerului de Finanțe, în combatere ;

Curtea deliberând,

Asupra motivului II de casare :

«Curtea comite un exces de putere când decide că actul din care rezultă contravențiunea este clar și nu dă loc la o altă interpretare, comite un exces de putere căci restrânge dreptul suveran de apreciere al judecătorului în limitele aprecierilor sale, mai mult încă, constatând că statul a fost prejudiciat, comite o eroare grosieră de fapt, căci în locul taxei de 2% ce pretinde că urma a se plăti de Frații Gheorșe și Enache Doga pentru partea ce soția decedatului i-au vândut prin act de partagiū, Statul a perceput 3% taxa ce numiți au plătit pentru moșia Fratoștița căzută lor prin partagiū ca succesiune de la decedatul lor frate».

Având în vedere că prin decisiunea atacată cu recurs recurențele, în calitate de președinte al tribunalului Dolj, a fost condamnat la amendă, în virtutea legii timbrului, pentru motivul c'a dat autenticitate unui act fără a'l supune la taxa de înregistrare, calificându'l ca act de partagiū pe când în realitate era un act de vânzare și deci urma a fi supus taxei de înregistrare de 2% ;

Considerând că art. 44 din legea timbrului dă președintelui tribunalului, în cas când este chemat a da autenticitate unui act, dreptul să facă clasificarea actului în cea ce privește taxa la care trebuie să fie supus; că dându'i un asemenea drept este învederat că 'i a recunoscut și pe acela d'a interpreta, din această privire, natura juridică a acelu act ;

Considerând că legea referindu-se la interpretarea dată de președinte actului, nu putea, sub motivul că interpretarea dată de dânsul actului ar fi eronată, să'l considere în acest cas c'a comis o contravențiune și

dar să'l supună la o pedeapsă; că este de principiu că atunci când legea recunoaște unui funcționar un drept de interpretare, această interpretare ori este suverană, ori este supusă unor căi de reformare, dar nici într'un cas ea nu poate face pe cel ce a dat'o să fie privit c'a comis o contravențiune; că art. 61 din citata lege nu-și ar fi avut aplicațiune în speță de cât atunci când președintele tribunalului de și ar fi clasificat actul de vânzare și ar fi dat, cu toate acestea, autenticitatea fără a se fi plătit taxa de înregistrare cerută de lege pentru vânzări;

Pentru aceste motive, și fără a mai discuta primul motiv, și având în vedere art. 40 lit. a din legea organică a acestei Curți, casează, fără trimitere, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, SECȚIA II

Audiența de la 9 Septembrie 1897

Președinția D-lui N. MANDREA, Președinte

Ilie Iordănescu cu A. Achterian

Interogatoriū.— Chemare la interogatoriū.— Apreciere suverană a instanțelor de fond.

Poprire.— Poprire în materie comercială.— Cum se poate face.— Cambie protestată.— (Art. 907 și 908 din codul comercial.

Casațiune.— Mijloace nepropuse la fond și întemeiate pe valoarea art. 409 și următorii din pr. civilă.— Neadmisibilitate.— (Art. 409 din pr. civilă).

1) *Judecătorii nu sunt ținuți a admite chemarea la interogatoriū ori de câte ori se cere de părți, destul numai să motiveze neadmiterea unei atarî probațiuni.*

2) *In materie comercială, poprirea se poate face în baza unei cambii protestate la termen, fără a fi nevoie de un titlu executoriū.*

3) *Nu se poate invoca pentru prima oară în casațiune motivul întemeiat pe violarea art. 409 și urm. din procedura civilă, dacă nu a fost propus mai întâi la instanța de fond.*

Decisiunea 193/97.— Respins ca nefondat recursul făcut de Ilie Iordănescu contra sentinței Tribunalului Ilfov secțiia comercială No. 1807/96 în proces cu A. Achterian.

S'a citit raportul făcut în cauză de d-l consilier Al. Degré;

S'a ascultat: d-nii Budișteanu și I. Brătescu avocații recurentului Ilie Iordănescu în dezvoltarea motivelor de casare și d-l Caracaș avocatul intimatului A. Achterian în combateri;

Curtea deliberând,

Asupra motivului I de casare:

«Exces de putere și violarea dispozițiilor relative la modul de probațiune. În adevăr, tribunalul, fără nici un motiv imi respinge cererea ce făcusem de a se chema la interogatoriū creditorul urmăritor, spre a afirma dacă nu știe că în momentul când se făcuse poprirea în mâinele mele, debitorul creditorului urmăritor numai era în serviciul meu. Cu modul acesta tribunalul în mod abusiv m'a pus în imposibilitate de a mă apăra».

Considerând că după regulile de procedură civilă judecătorii nu sunt ținuți a admite chemarea la interogatoriū ori de câte ori se cere de părți, destul numai să motiveze neadmiterea unei atarî probațiuni;

Că în specie tribunalul, prin sentința supusă recursului, constată că recurentul n'a articularat nici un fapt asupra căruia intimatul să fie interogat și apreciind diferitele împrejurări a găsit că această chemare nu e de cât un mijloc de aminare;

Că dar motivând neadmiterea acererii de chemare la interogatoriū, Tribunalul n'a comis nici un exces de putere și mijlocul fiind neintemeiat urmează a se respinge;

Asupra motivului II de casare.

«Violarea art. 455 și următorii din codul de procedură civilă, de oare-ce nu avea titlu executor și nu putea face decî poprirea nefiind dator nimic».

Având în vedere că din dosar se constată că poprirea făcută de intimat s'a făcut în baza unei poliți protestate la scadență;

Considerând că după art. 907 și 908 c. com. care regulează materia în specie, poprirea se poate face în baza unei cambii protestată la termen;

Că dar nu era nevoie de un titlu executoriū a face poprirea și motivul fiind neintemeiat are a fi respins.

Asupra motivului III de casare;

«Violarea art. 409 și următorii din codul de pr. civ., de oare-ce un salariū nu era de cât o sumă ce se plătea zilnic pentru întreținere și care nu este supusă poprirei».

Considerând că acest motiv n'a fost propus la instanța de fond și el neputând fi propus pentru întâia oară în casație urmează a fi respins.

Asupra motivelor IV și V de casare:

«Violarea art. 459, 460 și următorii din cod. de pr. civ., căci declarațiunea mea de la procesul verbal lipsește și este făcut în lipsa mea ca și a debitorului meu, declarațiunea mea înaintea instanței a fost și este că nu sunt dator și declarațiunea debitorului urmărit nu poate să facă probă în contra mea mai ales când însuși zice că muncea cu ziua și primea bani pe munca lui, și nici nu se determină expres când a fost în serviciū, înainte său în urmă».

«Eroare grosieră de fapt și rea interpretare a depozițiilor martorilor și a faptelor, căci din acele depozițiuni nu se constată că sunt dator ceva, ci afirmă numai că l'a văzut în serviciū și din aceasta nu rezultă că sunt dator ceva și cât anume și decî rău mă condamnă la plata sumei ce datora Boga, când din nimic nu se constată că aveam să dau și că eram dator în momentul poprirei său când s'a pronunțat sentința».

Având în vedere că cesțiunea dedusă înaintea instanței de fond a fost aceea că poprirea efectuată după cererea intimatului pe salariul lui Boga Iosef, care se afla în serviciul recurentului să fie desființată de oare ce Iosef a părăsit serviciul din momentul poprirei;

Având în vedere că instanța de fond constată că de la 22 Aprilie 95 data poprirei, Iosef a mai fost în serviciul recurentului până la Iulie 1896.

Că recurentul nu s'a apărut la tribunal în sensul cum formulează azi motivele de casare, care fiind astfel neîntemeiate, urmează a fi respinse.

Pentru aceste motive, respinge etc.

CURTEA DE APEL DIN CRAIOVA, SECȚIUNEA I

Audiența de la 12 Iunie 1897

Președenția D-lui M. ECONOMU, Membru

Decisiunea civilă No. 101

Ministerul Domeniilor cu Ecaterina Ghica și alții

Apel. — Jurnal interlocutor. — Dacă se poate face apel în contra unor asemenea încheerî. — Neadmisibilitate.

Este neadmisil apelul făcut în contra unui jurnal interlocutor, întru cât jurnalele interlocutoriî se apelează odată cu hotărîrile date asupra fondului.

S'aî ascultat: d-l N. A. Papadat, avocatul intimaților Ecaterina Ghica și alții, în desvoltarea incidentului ridicat pentru neadmisibilitatea apelului fiind făcut contra unui jurnal al Tribunalului, și d-l C. Filipin, avocatul apelantului Minister de Domenii, în combaterî.

Curtea deliberând,

Asupra apelului făcut de Stat prin d-l avocat public de Doljiu, contra jurnalului tribunalului Romanați cu No. 1144/97, prin care se adjucecă în mod definitiv asupra d-lor Baroneasa Maria Szentz-Kereschy, Ecaterina Ghica și Emanoil Băleanu, tutorele minorilor sîi copii, prin procurator N. A. Papadat, vînzarea Moșiei Criva pendinte de comuna Piatra și Emasești, județul Romanați, compuse din două trupuri, Criva și Branu;

Vîzînd zisul jurnal;

Ascultînd pe ambele părți în susținerî;

Avînd în vedere incidentul ridicat de partea intimată prin procuratorul sîu și prin care cere a se respinge ca inadmisibil apelul făcut de Stat contra jurnalului tribunalului Romanați No. 1144 de la 17 Martie 1897 de oare-ce contra unor asemenea jurnale nu se poate face apel;

Avînd în vedere că după dispozițiile art. 316 pr. civ. partea nemulțumită pe sentința unui tribunal într'o cauză, pe care acel tribunal nu o poate judeca în ultima instanță, se va putea porni cu apel la Curtea de apel respectivă;

Că apelul făcut de Stat fiind contra unui jurnal interlocutor, acel apel este inadmisibil fiind-că jurnalele interlocutoriî se apelează o dată cu fondul, adică după darea sentinței de către tribunal;

Că ce e mai mult Statul a apelat ordonanța de adjucecare pronunțată de trib. Romanați sub No. 1453 de la 3 Aprilie 1897, în care ordonanță sunt trecute toate lucrările urmate anterior acelei ordonanțe cum și jurnalul apelat al aceluî tribunal de la 17 Martie 1897, sub No. 1144, apel care este pendinte înaintea acestei secțiunii la 20 Octombrie 1897, când cu ocazia discuțiunei aceluî apel Statul poate să și susție mijloacele ce

ar avea în contra tuturilor lucrărilor urmate anterior pronunțării zisei ordonanțe de adjucecare;

Că așa fiind apelul făcut de Stat contra jurnalului cu No. 1144/97, este inadmisibil și ca atare urmează a fi respins.

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier Economicu;

Respinge ca inadmisibil apelul făcut de Stat.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI ILFOV, SECȚIA DE NOTARIAT

Audiența de la 25 Iunie 1897

Președenția D-lui C. CRĂSNARU, Membru

Sentința No. 188

I. I. Paspati, Banca României, Creditul funciar urban, și alții, contestațiunii la tabloul de ordinea creditorilor defunctului

I. D. Varveris

Femea măritată.—Dotă.—Ipotecă legală.—Inscripțiune ipotecară.—Dacă se poate lua de femeie și după moartea soțului.—In cât timp.—(Art. 1780 din codul civil).

Femea măritată poate lua în mod valabil, înscrispțiune ipotecară, pentru asigurarea dotei sale, și după ce căsătoria s'a disolvat prin moartea soțului sîu, însă numai în limitele prescrise de art. 1780 din codul civil, adică în trei luni de la deschiderea succesiunei.

S'aî ascultat d-nii avocați: G. Angelescu, pentru Banca României; Cernea pentru I. I. Paspati; I. Rădoi personal ca executor testamentar al defunctului Achil Georgescu și pentru Vasilichia Cuțofidi, Gr. Cuțofidi și D. Varveris; C. Țicu-Stefănescu pentru D. Varveris; Mitescu din partea moștenitorilor defunctului contestator Achil Georgescu; Veropolu din partea Creditului funciar urban; și Carcali, din partea Alexandrinei I. D. Varveris

Tribunalul deliberând,

Asupra contestațiunilor făcute de Banca României și de I. Paspati prin petițiunile înregistrate la No. 26258/96 și No. 27682/96;

Avînd în vedere că cererile ambilor contestatori au de obiect a se șterge din tabloul de ordinea creditorilor defunctului I. D. Varveris cu data de 24 Septembrie 1896, creanța totală a d-nei Alexandrina Varveris, pe motivul că inscripțiunea hipotecară pentru asigurarea acestei creanțe, fiind luată după disolvarea căsătoriei prin moartea soțului este nulă și creanța nu mai poate fi de cât chirografară.

Avînd în vedere dar că cestiunea ce este a rezolva în speță, stă în a se ști dacă femeia măritată mai poate lua în mod valabil inscripțiune hipotecară pentru asigurarea dotei sale, după ce căsătoria s'a disolvat prin noartea soțului.

Considerînd, în drept, că garanția specială ce legea acordă femeii măritate pentru asigurarea dotei și a celorlalte creanțe ce ar putea căpăta în contra soțului în timpul căsătoriei, și are origina în însuși faptul căsătoriei și că ea exista fără o anume învoire a soților, numai

în puterea legii, independent de îndeplinirea vre unei formalități.

Că numai dreptul de preferință ce-i dă această garanție față cu cei d'al treilea, nu poate exista fără înscrierea în registrele publice a ipoteci, în limitele și condițiunile legii.

Că această deosebire între garanția însăși și rangul ei față cu cei d'al treilea este evidentă și reese ne-îndoios din toată economia legii și din combinațiunea principiilor privitoare la materia ipotecilor legale.

Considerând că în ce privește formalitatea înscripțiunii la care este supusă în legislațiunea noastră ipoteka legală a femeii măritate, legiuitorul nostru, asemănat celui Belgian și deosebit de cel Frances, după ce a îndatorat pe bărbat să înscrie înainte de căsătorie prin însuși contractul matrimonial această ipotecă, prevăzând apoi cazul când o convențiune matrimonială n'a avut loc, sau când înscripțiunea luată de soț n'ar fi suficientă, cum și pentru a da femeii mijlocul ca să-și asigure și creanțele ce ar căpăta în contra soțului în timpul căsătoriei, pe de o parte a îndreptățito să ia singură, cu autorizația numai a Justiției, înscripțiunea ipoteci sale; iar pe de alta, de teamă că femeia nu o va face sub influența bărbatului a autorizat pe constituitorul dotei și pe procurorul tribunalului să o ceară în numele ei.

Că, aceasta este singura explicație firească și juridică ce trebuie dată dispozițiunilor prescrise de art. 1756 și 1759 c. c.

Că prin urmare nu se poate susține, de cât în contra principiilor și a bunului simț, că dacă legiuitorul a acordat femeii măritate în mod expres dreptul de a cere înscrierea ipoteci sale în timpul căsătoriei, a înțeles că ea se nu poată uza de acest drept de cât numai în acest timp, și aceasta nu rezultă de loc din litera legii, cum s'a părut altă dată unor instanțe judecătorești (Vezi sentința trib. Prahova No. 295/92 și decizia Curții de apel Secția I. No. 134/93).

Considerând că din contră, întru cât legiuitorul îndreptățind prin art. 1780, cod. civil, pe cei interesați să ceară înscrierea privilegiilor și a ipotecilor și după moartea debitorului n'a exclus pe femeia măritată, este evident că și ipoteka legală a femeii se poate înscri după moartea soțului, destul ca ea să fie înscriasă în timpul util, adică în termen de trei luni de la deschiderea succesiunii.

Că nici o considerațiune juridică nu se opune la această soluție; din potrivă, atât principiul de drept cât și equitatea sprijinesc perfect această părere.

Că în adevăr, pe de o parte, întru cât legiuitorul n'a prevăzut un termen fatal pentru înscrierea privilegiilor și ipotecilor, aceste drepturi pot fi înscrie atât pe cât timp există în puterea legii sau a unei convențiuni, și ar fi un *non sens* a recunoaște că un drept de ipotecă există și a refusa în acelaș timp măsura de conservare a acestui drept; iar pe de alta, ar fi nedrept a refusa numai femeii măritate beneficiul art. 1780 c. civ. pe câtă

vreame legiuitorul n'a exclus, dispozițiunea acestui text fiind generală;

Considerând dar că întru cât femeia măritată are în puterea legii un drept de ipotecă asupra averii bărbatului, și acest drept subsistă morții soțului, căci ipotecile nu se sting după art. 1800 cod. civil prin moartea debitorului, este constant că acest drept poate fi înscri pentru a asigura femeii un rang față cu cei d'al treilea, și după disolvarea căsătoriei, însă în limitele prescrise de art. 1780 c. civil, adică în trei luni de la deschiderea succesiunii (Vezi decizia Curții de Casație Rom. No. 100/95).

Considerând că în speță se constată din actele prezentate și din debateri că I. D. Varveris a murit la 17 Ianuarie 94, și că intimata Alexandrina Varveris a luat înscripțiune ipotecară în baza actului său dotal autentificat la No. 2596/92, la 10 Martie 1894, adică în întru termenului prevăzut de art. 1780 cod. civil.

Că așa fiind, motivul invocat de contestatori ne-întemeiat, contestațiunile trebuie respinse ca atare.

II. Asupra contestațiunii făcută de Achil Georgescu prin petițiune înregistrată la No. 28146/96.

Văzând cererea scrisă și conclusiunile puse în instanță.

Având în vedere că primul cap de cerere are acelaș obiect ca și contestațiunile făcute de Banca României și I. Paspatis și se bazează pe acelaș motiv.

Că dar pentru aceleași considerațiuni de drept și de fapt și această cerere trebuie respinsă ca ne întemeiată.

Având în vedere că în ceea ce privește al doilea cap de cerere în care contestatorul Georgescu prin moștenitorii săi citați, tinde la a fi trecuți în tabloul de ordinea creditorilor D. I. Varveris cu cifra de lei 4000, tocmai, întru cât contestatorul a depus în sprijinul acestei cereri o poliță sub-scrisă de I. D. Varveris, exigibilă și necontestată, cererea este întemeiată, iar creanța trebuie primită printre creanțele chirografare ale numitului defunct și trecută în tabloul citat cu țifra cerută, independent dacă această cifră se poate acoperi sau nu cu din prețul repartizat.

Că așa fiind, contestațiunea lui Achil Georgescu, de vine fondată în parte și trebuie admisă ca atare.

III. Asupra contestațiunii făcută de Societatea Creditului Funciar Urban din București prin petițiunea înregistrată la No. 10009/96.

Având în vedere că din actele aflate în dosar, se constată că cumpărătorul Georgescu, asupra căruia s'a adjudecat în mod definitiv imobilul defunctului I. D. Varveris, a depus în termenul prevăzut de lege întregul preț cu care s'a vândut acest imobil și creanța Creditului a fost acoperită integral.

Că de diferența ce ar fi rezultat din întârzierea depunerii creanței direct la Credit, nu poate fi vorba de cât în cazul când adjudecatarul ar fi plătit numai ratele întârziate și dobânzile până la epoca vânzării și ar fi fost ast-fel primit societar al Creditului, ceea ce nu e în speță.

Că așa fiind, cererea Creditului funciar urban e ne fondată și cată a se respinge ca atare.

Pentru aceste motive, redactate de d-l judecător Ar. Alexandrescu;

Respinge ca nefondate contestațiunile făcute de Banca Românei de I. Paspati și Creditul funciar prin petițiunile înregistrate la No. 26258/96, 27682 și 10009/96.

Admite în parte contestația făcută de Achil Georgescu prin petiția iureg. la No. 28146/96 și dispune în consecință ca acesta să fie trecut în tabloul de ordinea creditorilor cu cifra de lei 4000, între creanțele chirografare.

(ss) C. Crăsnaru, Ar. Alexandrescu

p. grefier, P. M. Dinuliu.

TRIBUNALUL ILFOV, SECȚIA COMERCIALĂ

Audiența de la 28 Mai 1897

Președinția D-lui G. VLASTO, Membru

Sentința comercială No. 982

Mitu Chițu ou Marița Dumitrescu

Tribunalul cu mai multe secțiuni din cari una comercială. — Acțiuni sau apel comercial. — Cuî trebuie adresat. — Dacă un apel comercial adresat în termen primului președinte, însă trimis secției comerciale peste termen, este tardiv sau nu.

La tribunalele ce au o secțiune specială comercială, acțiunile și apelurile asupra cărților de judecată date în materie comercială, trebuie adresate președintelui secțiunii respective, adică președintelui secțiunii comerciale, iar nu primului președinte.

Ast-fel, este tardiv apelul care, de și adresat în termen primului președinte, a fost trimis secțiunii comerciale peste termenul de apel.

S'a ascultat d-l I. Leoveanu, avocatul intimatului Marița Dumitrescu în desvoltarea incidentului pentru neadmisibilitatea apelului ca fiind tardiv și d-l Dimopol avocatul apelantului Mitu Chițu în combateri;

Tribunalul deliberând.

Având în vedere că apelul făcut de Mitu Chițu contra cărței de judecată cu No. 407/96 a judelei ocol. Snagov;

Având în vedere și incidentul ridicat în instanță de către intimat de a se respinge apelul ca tardiv;

Având în vedere că după dispozițiunea art. 92 din legea judecătoriilor de ocoale termenul de apel contra cărților de judecată pronunțate contradictoriu este de o lună de la pronunțare;

Având în vedere că cartea de judecată atacată cu apel este pronunțată contradictoriu în ziua de 9 Iulie 1896, iar acest tribunal este avisat de apelul lui Mitu Chițu în ziua de 25 Noembrie 1896 peste termenul prevăzut de citatul articol;

Având în vedere că apelantul astă-zî în instanță pretinde că apelul este făcut în termen înaintea tribunalului de oare-ce el este adresat primului președinte la 31 Iulie 1896 care apel s'a repartizat la secția a II-a a acestui tribunal, care declinându'și competența a trimis afacerea acestei secțiuni și în asemenea caz primirea apelului trebuie să fie considerată din ziua când el a fost prezentat primului-președinte, iar nu ziua când această secțiune a fost sesizată de judecarea lui;

Având însă în vedere că după dispozițiunea art. 895 ultim. alin. al legii comerciale, la tribunalele cu o secțiune specială, acțiunile și apelurile asupra cărților de judecată date în materie comercială, se vor adresa președintelui secțiunii respective, adică președintelui secțiunii comerciale;

Având în vedere dar că această secțiune a fost sesizată cu judecarea apelului lui Mitu Chițu peste termenul de o lună prevăzut de lege, urmează a fi respins ca tardiv.

Pentru aceste motive redactate de d-l supleant Mih. Durma.

Respinge ca tardiv apelul făcut de Mitu Chițu contra cărței de judecată cu No. 407/96 a judelei ocol. Snagov.

(ss) G. Vlasto, Mich. Durma.

grefier, (s) C. Ștefănescu

Opiniune

Noi judecător,

Văzând incidentul ridicat relativ la tardivitatea apelului introdus de Mitu Chițu în contra cărței de judecată cu No. 407/96 a judelei de ocol Snagov în proces cu Maria I. Dumitrescu;

Considerând că sus numita carte de judecată a fost pronunțată contradictoriu, că conform dreptului comercial Mitu Chițu a interjectat apel contra ei înăuntrul termenului de o lună de la pronunțarea ei, înaintându-l însă d-lui Prim-președinte al trib. Ilfov, că în urmă repartisându-se judecata apelului la secția a II-a trib. Ilfov, această secțiune în ziua de 6 Noembrie 1896 și-a declinat competența de a'l judeca găsind că afacerea ce-l era supusă era de natură comercială și în consecință a trimis-o în judecata secțiunii comerciale a trib. Ilfov, că în executarea acestora, secțiunea a II-a a înaintat secțiunii comerciale apelul unde a fost primit în ziua de 25 Noembrie 1896; că chestiunea care urmează a fi examinată este dacă apelul lui Mitu Chițu caută să fie considerat ca interjectat din ziua de 31 Iulie 1896, în care cas el ar fi în termen sau numai din ziua de 25 Noembrie 1896, zi în care acest apel a fost primit la secțiunea comercială în care cas apelul ar fi de sigur tardiv;

Vădând legea de organizare judecătorească din 1 Septembrie, 1890, că conform art. 10 al acestei legi, la Tribunalele cu mai multe secțiuni, primului președinte incumbă sarcina de a împărți la diferite secțiuni cererile noui intentate, după natura lor specială, că de aci urmează că apelul unei cărți de judecată chiar dată în materie comercială, este regulat introdus dacă este adresat primului președinte care distribue o cauză comercială, din nou intrată cum este un apel, nu secțiunii speciale ci unei secțiuni civile, apelantul nu are a suferi consecințele acestei rele distribuirii. Că de și prin art. 895 din ultim alin., al legii comerciale se spune că la tribunalele cu o secțiune specială, acțiunile și apelurile cărților de judecată date în materie comercială se vor adresa președintelui secțiunii respective, adică președintelui secțiunii comerciale, aceasta nu poate fi luat de cât în sensul că interesații au facultatea să adreseze și direct președintelui secțiunii comerciale, acțiunile,

și apelurile cărților de judecată date în materie comercială pentru a evita incunjurile și străgăniți la care s'ar putea vedea expuși printr'o repartizare greșită din faptul că caracterul acțiunii sale al apelului n'ar apare la prima vedere, ceea ce se poate întâmpla cu mare ușurință, adesea ori fiind dificilă distincțiunea între o cauză civilă și una comercială; că în tot cazul art. 895 alin. ultim, nu pronunță nici o decădere contra aceluia care ar adresa primului președinte un apel în materie comercială, ori decăderile sunt de strictă interpretare, că în fine art. 895 alin. ultim, c. com. n'a putut modifica organizația tribunalului Ilfov care de și compus din mai multe secțiuni, având una din ele specială pentru cauzele comerciale, formeză totuși un tribunal, ast-fel că în definitiv apelul unei cărți de judecată dată în materie comercială, fie că este adresat președintelui secțiunii comerciale, este în realitate adresat aceluiași tribunal.

Pentru aceste motive,

Suntem de părere a se considera în termen apelul făcut de Mitu Chițu în contra cărții de judecată cu No. 407/96 a judeului ocol Snagov.

(ss) M. Christea.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI BUZEU

Audiența de la 16 Maiu 1897

Președenția D-lui N. I. BĂRBULESCU, Membru

Sentința civilă No. 179

Anton Bărdescu cu Casieria Generală Buzău

Expropriațiune pentru cauză de utilitate publică. — Timbru.— Taxe de înregistrare.— Dacă se percepe asemenea taxe în materie de expropriere.

In materie de espropriațiune pentru cauză de utilitate publică, nu se percepe nici o taxă de timbru sau înregistrare, ast-fel că dacă s'au perceput asemenea taxe, ele trebuiesc restituite.

S'au ascultat: d-l Anton Bărdescu, în susținerea acțiunii sale și d-l Stavri Tomescu, reprezentantul Casieriei Generale de Buzău, în combateri.

Tribunalul deliberând,

Având în vedere cererea făcută de Anton Bărdescu, prin petițiunea înregistrată la No. 6780 din 22 Aprilie 1897, prin care cere ca Ministerul de Finance reprezentat prin administratorul său din Buzău să fie obligat a'îi restitui suma de 910 lei, percepuți ca taxă de înregistrare și coală timbrată, sumă ce i-a fost percepută asupra despăgubirei ce i-a fost acordată pentru un imobil din care a fost expropriat;

Având în vedere cererea reclamantului, actele depuse cum și conclusiunile puse în instanță și în memoriu de d-l Administrator financiar prin delegatul său;

Având în vedere că din toate acestea rezultă, că reclamantul Anton Bărdescu, posedând un imobil în urba Buzău, prin sentința cu No. 292/96, a tribunalului Buzău a fost declarat expropriat pentru cauză de utilitate publică, după acest imobil, fixându-se de comisiunea juraților o despăgubire în sumă de 45000 franci, prin decizia din 26 Noembrie 1896, confirmată prin a onor. Inaltei Curți de casație cu No. 22/97;

Că reclamantului emițându-se pentru plata acestei sume un mandat de către comuna Buzău, casierul comunal a refuzat achitarea acestui mandat până ce reclamantul nu va satisface mai întâiu cerințele legii timbrului și că Casieria Generală de asemenea a obligat pe reclamant la plata taxei de înregistrare de două lei la sută, plus suma de 10 lei, echivalentul unei coale timbrate ce ar fi trebuit a fi întrebuințată la mutațiunea proprietății imobilului expropriat;

Că ast-fel fiind reclamantul a și versat suma de 910 lei sub recepisa Casieriei Generale No. 12096/97.

Având în vedere că Administrația financiară se opune la restituirea cerută de reclamant pe următoarele motive.

1) Tribunalul nu este competente a se pronunța asupra acestei cereri de oare-ce prin art. 10 și 46 din legea timbrului, tribunalul numai în casurile expres prevăzute în aceste articole poate să se pronunțe; 2). Că din întreaga economie a legii rezultă că expropriațiunea este considerată ca o mutație de proprietate și dec este supusă legii timbrului conform art. 33 al 4 și 3). legii timbrului în art. 29 prevede expres scutiunile, și printre aceste scutiri nu se vede și cazul de expropriațiune, și 4). că însuși legea de expropriere a avut în vedere plata de taxe prevăzând în art. 65 unele casuri de scutiri și cazul de față nu figurează între acele scutiri;

Asupra primului motiv:

Având în vedere că art. 10 din legea timbrului prevede, că numai taxele legal percepute nu se restituiesc de cât în casurile prevăzute de art. 46, că de și printre casurile prevăzute de art. 46, primul aliniat, nu figurează și cazul de expropriere, totuși, tocmai aceasta este chestiunea de a se ști dacă taxa este legal sau nu percepută. Legal, ea nu va fi restituită, ilegal, ea va trebui a fi restituită, căci art. 46 nu se ocupă de cât de casurile în el prevăzute și pentru care taxa a fost legalmente percepută, iar nu și de cazul în care în mod ilegal s'ar percepe o taxă. (Cas. s. I, No. 279 din 26 Ianuarie 1890, Bulet. pag. 825);

Că ast-fel fiind tribunalul este în drept a cerceta legalitatea sau ilegalitatea perceperei taxei a cărei restituire face obiectul acestei cereri.

Asupra celui de al doilea motiv:

Având în vedere că Administratorul financiar să opune la restituirea taxei pe motivul că expropriereea fiind o vânzare, este implicitamente prevăzută de art. 33. al 4 și art. 47 din legea timbrului;

Considerând că art. 33 din legea timbrului ocupându-se de taxa de înregistrare la care ar fi supuse diversele mutațiuni de proprietate și care taxă o fixează la două lei la sută, arată în același timp în mod precis care sunt actele ce ar fi supuse acestei taxe și declară prin al. 4 că la aceeași taxă vor fi supuse vânzările de bună voe sau silite, de bunuri imobiliare, de venituri, de usufruct;

Considerând că chestiunea de rezolvat e de a se ști dacă expropriereea poate fi considerată ca o vânzare în înțelesul art. 33 legea timbrului;

Considerând că conform principiilor stabilite de codul civil vânzarea este o *convențiune* prin care părțile se obligă între ele, una de a transmite celei-alte proprietatea unui lucru, și cea-laltă de a plăti prețul și că

această convențiune este perfectă din momentul ce părțile au convenit asupra lucrului și prețului și că nu poate fi vânzare acolo unde nu există această înțelegere între părți ;

Că chiar în vânzările silite există această voință a părților. În adevăr prin simplul fapt că o persoană consimte a contracta o obligațiune ea admite implicit toate consecințele legale ale acestei obligațiuni ; faptul că o persoană contractează o datorie de bani, implică voința din partea sa de a răspunde cu averea sa care constituie gagiul creditorului, de plata acelei datorii, așa că nu se poate zice că o vânzare silită să face fără voința debitorului. Voința sa de și constrânsă e totuși voință, ea a fost exprimată neconstrâns chiar de la formarea convențiunei. «Coacta voluntas sed tomen voluntas»

Considerând că în expropriațiuni nici unul din elementele vânzării nu se găsește, că nu există nici o convențiune între părți, nici un preț. În adevăr tribunalul în virtutea legii și fără a cita părțile găsind că exproprierea este de ordine publică, ordonă exproprierea iar juriul fixează o indemnisațiune. (Art. 20 și 49 legea de expropriere ;

Că suma ce se acordă pentru imobilul expropriat nu este prețul acelui imobil, ci o despăgubire, o indemnizare a pagubei ce încercă proprietarul prin violarea dreptului său, violare ce se face pentru înalte considerațiuni sociale și de interes public, apreciate și fixate în mod restrictiv de legiuitorul constituant, (Art. 19 din constituție), care dispune, că exproprierea nu poate avea loc fără o *dreaptă și prealabilă despăgubire* ;

Considerând că nefiind nici o convențiune între părți, nici preț, expropriațiunea nu este vânzare, ci așa cum i-se zice, expropriere ; că a percepe o taxă de doi lei la sută asupra despăgubirei acordată de juriu e a micșora cu acea sumă *dreapta despăgubire*, acordată de juriu și prin urmare a face ca acel ce a suferit o violațiune a dreptului său să nu aibă după cum zice legiuitorul constituant *dreapta despăgubire* a expropriațiunei ;

Că a percepe taxa de 10 lei drept coala timbrată ce s'ar fi întrebuițat la facerea contractului, însemnează a crea dispozițiunii în legea timbrului ; Că tocmai această împrejurare, că în loc de contract există o hotărâre judecătorească, ordonând exproprierea, arată cât de puțin exproprierea este o vânzare ;

Având în vedere, asupra celui de al III-lea motiv ; că art. 29 din legea timbrului nu prevede scutirea de timbru și înregistrare la expropriere ; că legiuitorul nu s'a ocupat de fel de această materie ; că asupra ei existând o lege complectă și cu totul specială a cărei, toate formalitățile și cerințele au fost cu minuțiositate prevăzute, legiuitorul în legea timbrului nu s'a gândit de fel să o treacă printre casurile de scutiri din art. 29, tocmai pentru motivul că nu să gândească că mutațiunile de această natură să fie impuse la veri-o taxă ; Că de alt-fel pe aceste considerațiuni nici nu se poate percepe o taxă. Legea timbrului fiind de natură cu totul fiscală, creând niște imposite, ele nu pot fi percepute prin analogii și prin deduceri, ci numai în

basa unui text clar și precis de lege și acest text lipsește.

Asupra ultimului motiv, că însăși legea de expropriere prevede expres plata de taxe de oare-ce prin art. 65 arată unele casuri de scutire ;

Având în vedere că legea noastră de expropriere din 1864 este luată după legea francesă din 3 Maiu 1841, că legiuitorul, când a făcut această lege, nici nu a putut a se gândi la taxe de timbru și înregistrare, această lege nefiind aplicată în țară de cât în 1872 ; că dacă legiuitorul a avut în vedere legea franceză apoi în mod evident reese că el nu putea să impue exproprierele la plata ver-unei taxe, atare taxe neexistând în țară și legea de expropriere francesă neprevăzând nici o taxă în această materie, (Daloz mot. Expropriation, pag. 690) ;

Considerând că ceia-ce denotă și mai mult această intențiune a legiuitorului e și faptul că legiuitorul român voind să aducă oare-cari modificări acestei legi prevede expres în noul proiect de lege că nici-un timbru, nici-o taxă de înregistrare nu vor fi percepute. (Monitorul Oficial No. 277 din 15 Martie 1897) ;

Pentru aceste motive redactate de d-l judecător de ședință N. I. Bărbulescu ;

Admite ca fondată cererea făcută de d-l Anton Bărbulescu și ordonă a se restitui numitului taxa de înregistrare.

(ss) N. I. Bărbulescu, Al. Gianni.

Grefler, (s) N. Ionescu

TRIBUNALUL JUDEȚULUI VÂLCEA

Audiența de la 4 Martie 1897

Președenția D-lui G. N. FRATOȘTIȚEANU, Președinte

Maria C. Teoharie cu Epitropia Bisericeii Maica Domnului din Ocnele-Mari.

Sucesiune.—Erede beneficiar.—Imobile succesoriale.—Vânzarea lor de către eredele beneficiar fără paza formelor legale.—Decădere.—Erede pur și simplu.

Legea oprește, în interesul creditorilor și al legatarilor, pe eredele beneficiar de a vinde imobilele succesiunii fără a observa formele prescrise de ea.

Ast-fel, eredele beneficiar care vinde imobilele succesiunii fără observarea formalităților legale, se socotește erede pur și simplu, și prin urmare devine răspunzător cu bunurile sale personale de toate datoriile lui de cujus, independent dacă prin vânzarea făcută s'a cauzat sau nu vre un prejudiciu creditorilor sau legatarilor.

Tribunalul deliberând,

Având în vedere contestațiunea făcută de D-na Maria C. Teoharie, cu consimțământul soțului său C. C. Teoharie, din Ocnele Mari, contra urmării averei imobile, de către Epitropia bisericeii Maica Domnului din Ocnele Mari, ca avere a debitorului său Toma Dimitriu, după sentința acestui tribunal No. 41 din 1896, avere anume specificată în petiția de contestațiune înregistrată la No. 20006 din 1896 ;

Având în vedere actul de vânzare transcris la No. 50 din 1896, din care se constată că Maria C. Teoharie în calitate de legatară universală a defunctului său soț Toma Dimitriu, a vândut femeii Trița Ion Ionescu imobilul compus din un ochi de prăvălie și cu odae în dos, din urbea Ocna, sub casele lui G. Budeanu și o bucată de pământ cu tufă de pădure în mărime ca

de șase pogoane ce se află situată în Dealul Urzicarilor din comuna Ocnele, imobil care făcea parte din succesiunea lui de cujus ;

Considerând că, după art. 717 codul civil, eredele beneficiar nu poate vinde imobilele succesiunii de cât după formele prescrise de procedură ;

Considerând că, după art. 703 și 704 procedura civilă, vinderea imobilelor succesiunii nu se poate face de cât cu autorizațiunea președintelui Tribunalului, și că se va procedea la vânzare după formalitățile prescrise pentru vinderea imobilelor unui minor, ceea-ce în specie nu s'a făcut, contestatoarea vânzând imobilul în chestiune de bună voie, iar nu prin licitațiune publică ;

Considerând că, după art. 705 procedura civilă, moștenitorul beneficiar se socotește erede pur și simplu dacă a vândut imobile de ale succesiunii, fără a se conforma regulilor prescrise de art. 703 și 704 procedura civilă ;

Considerând că din cele ce preced rezultă că în interesul creditorilor și al legatarilor, legea oprește pe eredele beneficiar de a vinde imobilele succesiunii fără a observa formele prescrise de ea ; ca vinzător eredele beneficiar se obligă d'a transfera proprietatea imobilului vîndut cumpărătorului, însă, dacă el ar face vinzarea în calitate de erede beneficiar, vîndarea ar fi nulă și prin urmare proprietatea nu ar fi transmisă ; pentru ca proprietatea să se transmită, trebuie ca eredele să vîndă în calitate de proprietar, liber de a dispune de lucrul său cum el crede de cuviință ; dar el nu are această calitate de cât dacă este erede pur și simplu, deci el renunță la beneficiul de inventar pentru a deveni erede pur și simplu. Eredele nu poate susține că el a voit să-și conserve beneficiul de inventar, de și a lucrat în calitate de erede pur și simplu ; această ar fi o contradicție. Protestațiunea contrarie actului este importantă, se poate concepe rezervele și protestațiunile când cel ce face un act poate avea două voințe, intențiunea sa este îndoișă în acest caz și el o explică. Dar eredele beneficiar, care vinde nu poate avea de cât o voință aceea de a transforma proprietatea, și acesta implică că el vinde ca erede pur și simplu, dar vîndînd în calitate de erede pur și simplu, el nu-și poate rezerva calitatea sa de beneficiar, căci el nu lucra ca erede pur și simplu și totuși să rămână erede beneficiar ;

Că ast-fel fiind, contestatoarea Maria C. Teoharie a perdut beneficiul de inventar, rămînînd erede pur și simplu și dar răspunzătoare și cu bunurile sale personale de datoriile lui «de cujus» ;

Considerând, apoi, că contestatoarea nu poate susține că vânzarea a făcut-o spre a plăti alți creditorii ai defunctului și că dar ne cauzând nici un prejudiciu creditorilor nu a putut perde beneficiul de inventar. În adevăr, decăderea de la beneficiul de inventar este absolută, adică Tribunalele nu au dreptul de a menține beneficiul de inventar chiar când actul nu ar pricinui nici un prejudiciu creditorilor, de oare-ce textul art. 705 procedura civilă, este absolut, el nu cere nici rea credință, nici prejudiciu, și spiritul legii nu lasă nici o urmă de îndoială asupra acestui punct. Este adevărat că formele prescrise de procedura civilă sunt stabilite în interesul creditorilor, dar cestiunea nu este aceasta. Dacă eredele beneficiar este socotit erede pur și simplu, aceasta provine de acolo că el nu poate vinde fără formele legale, de cât în calitate de erede pur și simplu, vânzînd fără a observa formele prescrise de lege, el își manifestă voința de a fi erede pur și simplu, această manifestațiune de voință este independentă de ori-ce prejudiciu. Se poate ca vânzarea să fie mai avantajoasă de cum ar fi fost dacă s'ar fi făcut prin intermediarul justiției, totuși voința erede-lui nu poate fi de cât aceea pe care 'i o presupune legea ; el este neapărat erede când lucrează ca erede pur și simplu ;

Considerând, afară de acestea, că contestatoarea nu

dovedește cu nimic că ar fi primit succesiunea lui de cujus sub beneficiu de inventar ;

Considerând dar, că din toate acestea rezultă că E-pitropia bisericeii Maica Domnului din comuna Ocnele Mari, are dreptul de a urmări bunurile în cestiune, pentru datoriile lui Toma Dumitriu, fie că acele bunuri fac parte din patrimoniul lui de cujus, fie că ele sunt bunuri personale ale testatoarei Maria C. Teoharie, întru cât ea răspunde, în calitate de erede a defunctului, de datoriile succesiunii *ultra vires successionis* și dar contestațiunea sa urmează a fi respinsă ca nefondată și contestațoarea a fi condamnată la cheltueli de judecată către partea creditoare urmăritoare ;

Pentru aceste motive, redactate de d-nu președinte, respinge contestațiunea.

(ss) George N. Fratoșteanu, I. C. Angelescu, N. B. Rîoșianu.

MIȘCARE ÎN MAGISTRATURĂ

Următoarea mișcare s'a făcut în magistratură :

D-l I. B. Doxescu, actual judecător de instrucțiune la tribunalul Constanța, Președinte la tribunalul Tulcea, în locul d-lui N. G. Tocica, decedat.

D-l N. Simionescu, actual judecător de ședință la trbiunalul Constanța, judecător de instrucțiune la același tribunal.

D-l Al. Delladecima, actual judecător la ocolul Constanța, judecător de ședință la tribunalul Constanța.

D-l A. Antoniadă, actual judecător la ocolul Balta-Albă, județul Râmnicu-Sărat, în aceeași calitate la ocolul Constanța.

D-l I. I. Aurel, fost supleant de tribunal, judecător la ocolul Balta-Albă, în locul D-lui I. Antoniadă, permutat.

D-l C. Părăianu, fost judecător de instrucție pe lângă Trib. Ilfov, a fost numit prim procuror al Trib. Mehedinți în locul rămas vacant prin demisia D-lui C. Gabrielescu.

BIBLIOGRAFII

A apărut :

LEGEA JUDECĂTORIILOR DE OCOALE

Comentată și adnotată de

D-l Sever A. Moschuna

Judecătorul Ocol. IV București.

Cu o prefață a directorului ziarului nostru

D-l Dimitrie Chebapci

Lucrarea fiind de mare merit o recomandăm cu căldură cititorilor noștri.

Prețul 5 lei exemplarul.

Pentru librării se acordă 25% rabat și se expediază contra ramburs. Deposit general la librăria Stork & Müller, pasagiul Român, București.

A apărut 2 volume :

TRATAT TEORETIC ȘI PRACTIC

DE

PROCEDURA CIVILA

DE

DIMITRIE CHEBAPCI

Doctor în drept, Avocat

Primul volum conține: Legea judecătorielor de pace, acțiunile posesorie, acțiunea de revendicare, regulamentul de hotărnicii, legea de expropriere pentru cauză de utilitate publică.

Volumul al II-lea conține :

ESECUȚIUNEA SILITĂ

Ambele volume fiind de mare folos, magistraților, avocaților și studenților în drept, ele se găsesc de vânzare la autor *str. Planțelor No. 39*, și se pot procura în urma unei scrisori și a înăntării costului prin mandat postal.

Fie care volum costă 12 lei, ambele volume 24.